

guia

DE LECTURA > 3

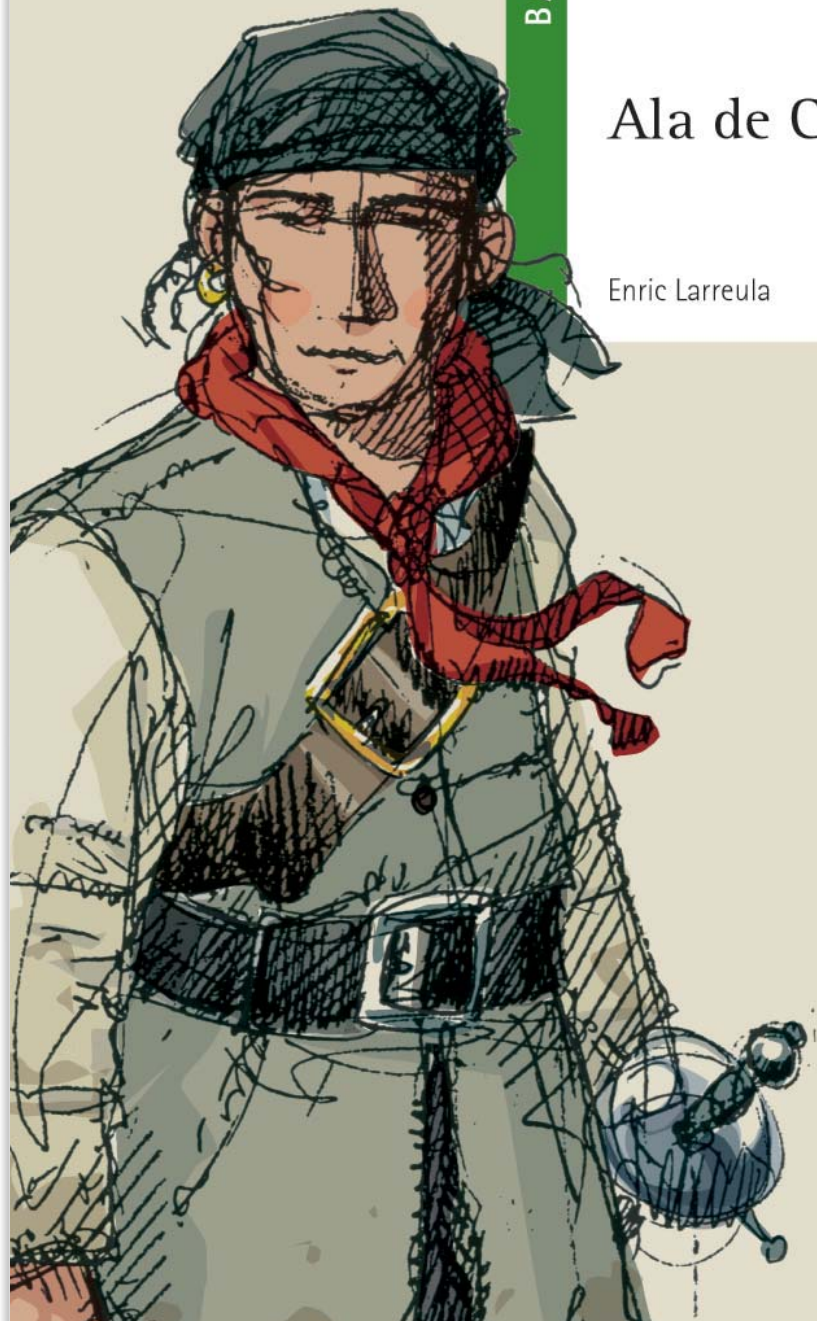
BAULA

ALA DELTA

Ala de Corb

Enric Larreula

BAULA

L'obra

Títol **Ala de corb** / Autor **Enric Larreula** / Il·lustracions **Jordi Vila** / ADV, 3 / 152 pàgs.

L'autor

L'Enric Larreula va néixer a Barcelona l'any 1941 en un carrer proper a Santa Maria del Mar. Després de fer diversos oficis (dibuixant, venedor de llibres a domicili,...) va començar una prolífica obra literària en diversos gèneres: literatura infantil, juvenil, novel·les per a adults, assaig, obres de teatre, traduccions i adaptacions, poesia, llibres de text... que ha estat traduïda a diversos idiomes com l'alemany, l'anglès, el basc, el danès, l'espanyol, el finès, el francès, el galaicoportuguès, l'italià, el japonès i el suec.

Argument

Ala de Corb és el sobrenom d'en Jacques Lagarden, fill d'una nissaga de pirates de les Antilles que, deixant de banda la seva afició a la lectura i la música, decideix fer-se càrrec del vaixell pirata del seu pare quan aquest es retira. Amb la corbeta *Dragonera* i disset homes sota el seu comandament, ataca els vaixells del governador espanyol de la regió, Don Hernando de la Fuensanta y de Somoza, que van carregats amb les riqueses que els conqueridors han espoliat als indígenes d'aquelles terres.

A poc a poc, Ala de Corb va anar aprenent l'ofici de pirata però sense oblidar les seves aficions, i un dia decideix anar a rebre classes de violí a Puerto San Roque, petita ciutat on viu el governador. En una de les seves visites s'assabenta que ben aviat arribarà des de Sevilla Doña María Íñigo Medellín, promesa de Don Hernando, la qual s'ha de casar per conveniència familiar.

Ala de Corb veu una bona oportunitat de donar un cop al governador i decideix, juntament amb la seva tripulació, abordar la caravel·la on viatja la promesa del governador espanyol. Però un fet inesperat canvia els seus plans: en conèixer Doña María se n'enamora i, sabent que ella no s'estima el governador, el pirata i els seus companys decideixen segrestar-la precisament el dia del casament.

Tot i les reticències inicials de la donzella, aquesta acaba adaptant-se a la seva nova vida amb els pirates

i, fugint del governador, arriben a una illa anomenada Las Doradas, on els espanyols tenen una mina d'or i hi treballen com a esclaus indígenes i negres portats de l'Àfrica.

Ala de Corb esperona els seus homes a atacar la mina i arreplegar el tresor més gran que un pirata pot imaginar i, a la vegada, alliberar els esclaus. Tots junts, obliguen Don Hernando a rendir-se i converteixen l'illa en un espai de llibertat que resisteix els diversos atacs dels espanyols.

Els indígenes, els africans arrencats a la força de la seva terra, els homes d'Ala de Corb i ell mateix juntament amb la seva esposa Doña María i la seva filla Aurina, «Ona de Foc», van formar un sol poble que, malgrat els esdeveniments i els canvis que la Història ha anat provocant, sempre ha mantingut, d'una manera o altra, la seva independència.

Ara es coneix amb el nom de *Island of Sugar o Sugarland* i és una destinació turística del mar de les Antilles.

Comentari

Segons el mateix autor explica, Ala de corb és un dels seus personatges més estimats. L'obra, una novel·la d'aventures clàssica, ens acosta al món i el moment històric dels pirates a través del relat de la vida d'un d'aquests personatges.

El bucaner de l'Enric Larreula és una persona culta, sensible, fidel, solidària, lluitadora contra les injustícies

L'obra

—representades per Don Hernando de la Fuensanta y de Somoza, governador de l'imperi espanyol— i un amant del mar i de la llibertat.

Aquesta és una història amena i carregada d'ironia que ens permet d'introduir-nos en un determinat context històric i abordar de forma amable els valors de l'amistat, la solidaritat o la justícia, sempre presents en l'obra de l'autor.

L'editorial Baula ha publicat (2006, en segona edició) una nova aventura d'Ala de Corb titulada *Ala de Corb i la gran revolta*. I el 2007 la tercera part: *Ala de Corb i el misteri de la ciutat fantasma*.

Temes

- La novel·la d'aventures.
- El món del mar.
- Les cultures indígenes.
- L'esclavitud.
- L'imperialisme.
- El neocolonialisme econòmic.
- El turisme.
- Educació en valors: la llibertat, la igualtat i la solidaritat.

Reflexions

L'obra i els seus protagonistes ens acosten, amb una narració d'aventures amena, al món cultural i social de l'Amèrica colonitzada del segle XVII.

El protagonista, Ala de Corb, és un pirata singular, culte i sensible que no dubta a robar allò que altres —els colonitzadors— han robat abans. Doña María, la seva esposa, descobreix que allò que li van ensenyar a la metròpoli de l'imperi no és la realitat i que cal acabar amb la injustícia d'un imperialisme que oprimeix els indígenes, porta esclaus de l'Àfrica i s'enriqueix amb béns aliens. El bucaner Fetge de Rajada, sobrenom de George Harret i amic íntim d'Ala de Corb, ens acosta al veritable significat de l'amistat i la lleialtat.

Tots junts, a «Las Doradas», ens demostren que amb la força de la raó es pot vèncer la raó de la força i que és possible construir una societat diversa en individus però igualitària en drets i deures.

1. Ala de corb

A la portada del llibre apareix el dibuix del protagonista de la història que ara comencem. Fes-ne la descripció física.

2. Els pirates

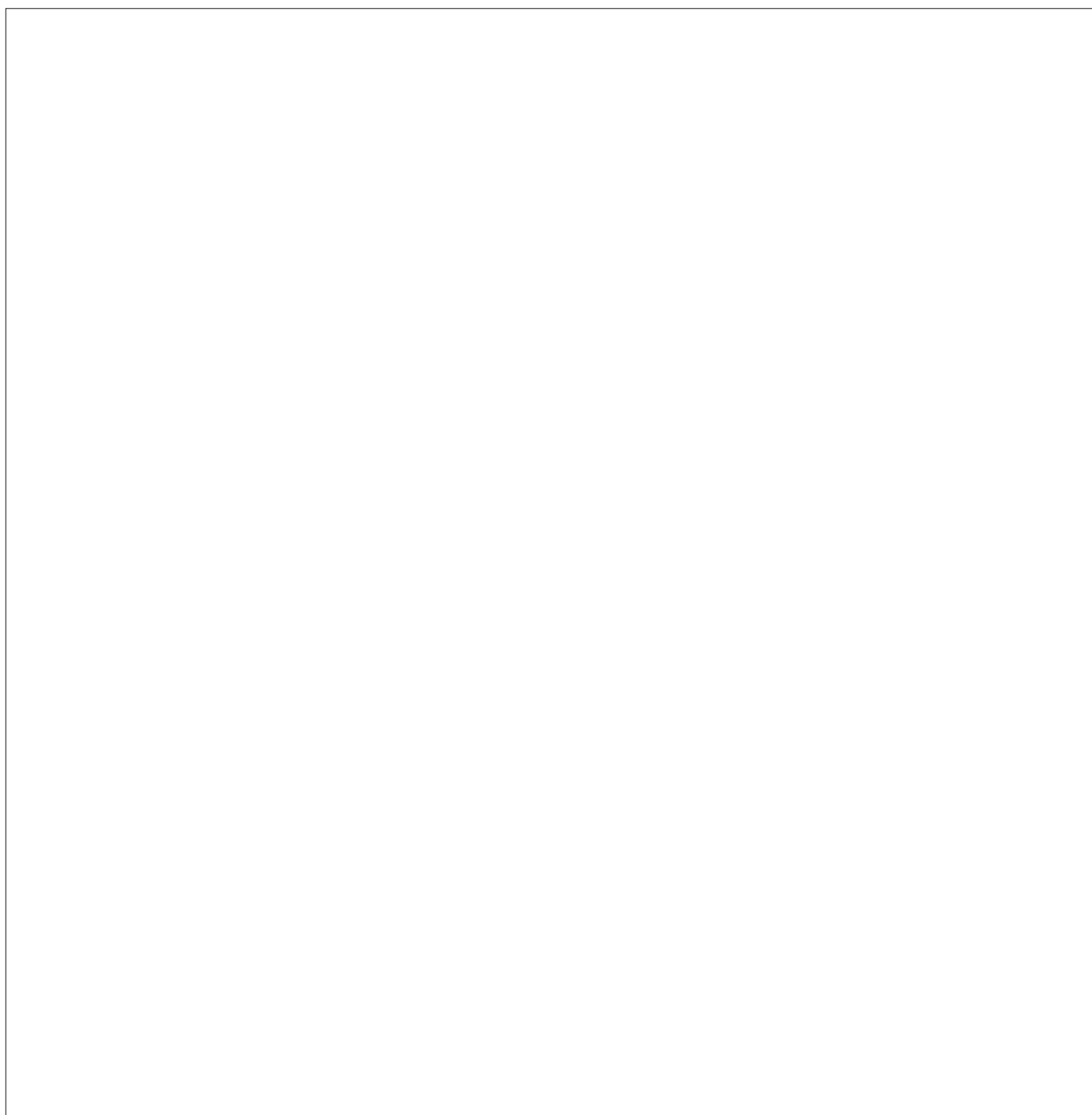
Probablement hauràs sentit parlar o coneixes per altres llibres i pel·lícules qui són els pirates. Explica-ho breument.

3. Si llegeixes la part posterior de la primera pàgina del llibre, trobaràs una nota que indica que el 0'7 % de la venda d'aquest llibre es destina a una acció solidària; de què es tracta? Què et sembla aquesta iniciativa?

1. Arribem a Nova York.

- a) Quines aficions té en Jacques Lagarden?
- b) Per què en Jacques decideix fer-se pirata?
- c) Quin fet determina Ala de Corb i la seva tripulació a anar dos cops per setmana a Puerto San Roque?
- d) Quina identitat pren Ala de Corb a la ciutat?
- e) Com coneix Ala de Corb Doña María?
- f) Per què els pirates decideixen evitar el casament entre Don Hernando i Doña María? Com ho aconsegueixen?
- g) Tot i la ploranera inicial sembla que Doña María acaba adaptant-se bé a la vida dels pirates. Quines raons et sembla que canvien la seva actitud?
- h) Quin és el tresor que busquen els pirates?
- i) Què pensa fer Ala de Corb amb l'illa «La Dorada»?
- j) Què havia passat amb la caravel·la del governador?
- k) Com s'anomena ara «La Dorada»? Per què?

2. Dibuixa un mapa semblant a les autèntiques Antilles del mar del Carib i anomena les illes, les ciutats i els espais que apareixen al relat.

Suggeriment d'activitats

ACTIVITATS D'APROXIMACIÓ

- La novel·la relata aventures de pirates. Segurament en coneixes alguna; pots explicar-la als teus companys.
- La vida dels pirates es desenvolupa a la mar. Podeu preparar una sortida al Museu Marítim de Barcelona o visitar la seva pàgina web: <http://www.museumaritimbarcelona.org/>
- L'acció passa a les illes del mar del Carib. Podeu recollir imatges d'aquesta àrea geogràfica per fer-ne un mural.

ACTIVITATS D'APROFUNDIMENT

- Doña María, quan s'està a La *Dragonera*, descobreix un llibre anomenat *Brevisima relación de la destrucción de las Indias* de fray Bartolomé de las Casas. Explica quines reflexions provoca en la noia i busca informació sobre aquest llibre per fer-ne una breu ressenya sobre el seu contingut.

- Ala de Corb pensa que no és una acció dolenta robar qui ha robat. Podeu organitzar un petit debat a classe sobre aquest tema.
- La ironia i el sarcasme són recursos literaris que l'autor utilitza en diverses ocasions en la novel·la: *Diuen que, quan va veure tot allò, el senyor governador es va enfadar bastant, i que, quan va saber que havia estat Ala de Corb, el terror del mar, encara es va enfadar més. Poca corretja que tenia l'home...* (p. 50). Busca'n algun exemple més i comenta'l amb els teus companys per trobar el que considereu «millor» com a exemple d'aquest recurs literari.

ACTIVITATS DE TANCAMENT

- Actualment també hi ha pirates però actuen en una altra zona del món, concretament a l'Àsia. Cerqueu informació sobre aquest fenomen i elaboreu-ne un dossier.
- Elaboreu una llista amb els valors que Ala de Corb i Doña María han ensenyat a la seva filla (p. 157). Comenteu la seva importància en el món actual i proposeu-ne d'altres per aconseguir un món millor.

Solucionari

Fragments especials

Aleshores ell va sentir una alegria infinita dintre seu, i la necessitat de sortir de sota el llit, abraçar-la i dir-li: «No patiu, estimada, no us hi casareu, amb aquell sòmines. Jo ho impediré! I és possible que fins i tot vulgueu acompanyar-me a donar la volta al món, fins a trobar una illa solitària que robaré per a vós i on pugui demostrar-vos com us estimo» (p. 57)

Quan se'l va haver llegit, Doña María estava desconcertada, allò no tenia res a veure amb el que li havien dit sempre a casa i al convent. Gràcies a aquell llibre havia descobert que la colonització d'aquelles terres no havia estat fàcil, i que els europeus no havien tingut manies a matar o esclavitzar els pobles indígenes per robar-los tot el que posseïen. (p. 76)

—Amics, tinc entès que el somni de qualsevol pirata que es tingui com a tal és trobar un dia un tresor en una illa. Sí o no? (p. 86)

Havia estat una victòria total, absoluta. Semblava que no podia ser: disset pirates, ajudats pels indis i els guineans alliberats, havien conquerit en poques hores, [...] l'illa sencera de Las Doradas... (p. 107)

Els descendents d'aquells indis caribs, els últims d'aquelles illes, d'aquells pocs guineans arrencats com a esclaus de l'oest d'Àfrica, i d'aquell grup de lladres i aventurers, van formar un sol poble. Un poble que va saber adaptar-se als temps i pactar ara amb els uns, ara amb els altres, per mantenir la seva independència. (p. 153)